

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Лиляна Иванова Първанова – пенсионер, София

Относно: Процедура по заемане на академична длъжност „Доцент”, обявена във
Ветеринарно-медицинския факултет на Тракийски университет – Ст. Загора

На основание заповед № 2190/ 27.09.2017 год. на Ректора на ТрУ, е определено научно жури, което на първото си заседание (20.10.2017 г.) избира доц.д-р Л.Първанова да представи становище върху процедурата за заемане на академична длъжност „Доцент” по „Вътрешни незаразни болести”, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина към катедра „Вътрешни незаразни болести” на Ветеринарно-медицински факултет, обявен в ДВ бр. 54/ 05.07.2017 год.

По обявения конкурс за „Доцент” са подадени документи за участие от един кандидат – гл. асист. д-р Сашо Петков Събев, д-р.

Гл. асист.д-р Сашо Петков Събев е роден на 18.05.1966 год. в гр. Ст.Загора. ВМФ на ТрУ завършва през 1993 год. От 1993 год. до сега, д-р С. Събев работи в катедра „Вътрешни незаразни болести”, заемайки последователно длъжностите асистент (1993 – 1996 г.), ст. асистент (1996 – 2000 г.) и гл. асистент след 2000 г. От 2008 год. до 2016 год. е ръководител на Клиника „Коне”. През 2017 год. защитава дисертация и придобива ОНС „доктор” по научна специалност „Патология на животните” на тема „Кардиологични и параклинични изследвания при коне с нарушения в сърдечносъдовата дейност”. Владее английски, немски и руски език писмено и говоримо на добро ниво. Преминал е различни курсове и специализации у нас и в чужбина, членува в организации, журита и съвети. Бил е ръководител на 2 броя и съизпълнител на 1 брой Научни проекти.

Учебно-преподавателска дейност

Видно от справка на Деканата на ВМФ, съгласно чл. 78, ал. 2 от Правилника за развитие на академичния състав в ТрУ, гл.асистент д-р С. Събев има осигурена лекционна заетост в рамките на 30 лекционни часа. Лекционната заетост на кандидата включва часове на български и английски език по дисциплините „Пропедевтика и клинично-лабораторна диагностика”, „Вътрешни незаразни болести – общи

заболявания” и „Вътрешни болести – коне”. Практически занятия със студенти д-р С. Събев води по Вътрешни болести, Пропедевтика, Клинична ветеринарно-медицинска токсикология, Вътрешни болести – продуктивни животни, Вътрешни болести – коне и Подвижна клиника. Участва в провеждането на практически и устни изпити по преподаваните в катедрата дисциплини.

Учебни помагала (ръководства, учебници, книги, атласи)

Гл.асист.д-р С.Събев има участие в колективи, изготвили 5 броя Ръководства за упражнениа по Пропедевтика на вътрешни незаразни болести по домашните животни (№№ 35-39).

Научно-изследователска дейност

Гл. асист. д-р С. Събев защитава успешно дисертация за придобиване на ОНС „доктор” по проблем от незаразната патология на животните.

За участие в конкурса за „Доцент” гл. асист.д-р С. Събев представя общ списък от 39 броя научни труда, от които 3 броя (№№1-3) са за получаване на ОНС „доктор” и 5 броя Учебни помагала (№№ 35-39).

Представените научни трудове реално са отпечатани на български или английски език в наши и чужди списания с или без IF и SJR, сборници от конгреси, симпозиуми, конференции и др. (№№ 4 -34).

Кандидатът е самостоятелен или водещ автор в 28 научни труда (№№ 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13,15,16,17,18,19,20,21,23,24,25,26,27,28,30,31,32), на второ място – в 2 научни труда (№№ 14 и 22), а на трето и следващо място - в 9 научни труда (№№ 12,29,33,34,35,36,37,38,39). Гл. асист. д-р С. Събев представя 5 броя (№№ 28-32) публикувани клинични случаи (Case report).. Представят се общо 25 цитирания на публикуваните трудове, като 15 от тях са в списания с IF и SJR, а останалите 10 са в такива без IF и SJR. По сведения от приложената документация, IF на кандидата е 2,99, а нивото в SJR – 3,94.

Научните трудове, с които гл. асист. д-р С. Събев участва в конкурса за доцент биха могли да се групират в следните направления:

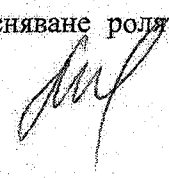

1. Научни трудове, свързани с патология на отделителната и храносмилателната система при месоядни животни (№№ 4 -11)

В този раздел са представени и извършени проучвания върху актуални и широко разпространени заболявания на пикочната система при кучета. Преобладаващо място заемат комплексни изследвания върху етиологията, ранната клиника и определянето на пакет от параклинични показатели, имащи диагностична стойност при тези заболявания. Очертават се приноси в областта на доказани възрастови и полови различия във водещите етиологични фактори при патологични състояния на отделителната система на кучета. Задълбочени по насоченост и разработка са и научните трудове на гл. асист. д-р С. Събев (самостоятелни или в колектив), проследяващи паралелно степента на бъбречните увреждания и настъпващи нарушения в чернодробната функция, както и в хематологичния и биохимичен профил при кучета. В колектив с други учени, д-р С. Събев участва в разширени проучвания върху заболяването уrolитиаза при различни по възраст и порода кучета, с цел разкриване особеностите на параклиниката, така също и характерната микрофлора в урината на засегнатите животни. Всичко това носи значим принос на труда за подпомагане на ранната и точна диагностика на това заболяване при кучетата. Колективни са представените от гл. асист. д-р С. Събев научни трудове в областта патология на храносмилателната система при кучета. С принос в развитието на ветеринарната стоматология може да се определи разработка, проследяваща ролята на оралната хигиена за появата и развитието на зъбните заболявания при кучета. С научно-практична стойност се очертава научният труд за проследяване особеностите в протичането на гастроентеритите при кучета. При доказана липса на съществени клинични промени в общото състояние на организма в началните и последващи етапи от развитието на гастроинтестиналните заболявания, за методично правилен и своевременен терапевтичен подход би могло да послужи изграденият в научната разработката пакет от параклинични изследвания.

2. Научни трудове свързани с патология в обмяната на веществата при продуктивни животни (№№ 12-15)

В тази област гл. асист. д-р С. Събев е участвал предимно в колективни научни разработки върху проблемни за съвременното животновъдство заболявания. В научните трудове са представени стойностни проучвания за изясняване ролята на

загруднено отелване, следродилна дисфункция, развитие на чернодробна мастна дистрофия в следродилния период, за появата на последствия като загуба на телесна маса, спадане на млечността и влошена репродукция при високопродуктивните крави. Като опитен клиницист, д-р С. Събев участва активно в провеждането на научна разработка, относно търсене и доказване на положителен ефект върху развитието на подрастващи прасета чрез корекция на фосфорното и ензимно съдържание в изхранваните дажби.

3. Научни трудове свързани с функционални, хематологични и биохимични изследвания и образна диагностика на респираторни заболявания при спортни коне (№№ 16-27)

В тази група научни трудове са представени водещи за страната ни научни разработки в областта на ветеринарно-медицинската кардиология, по-специално при конете. Оригинални са електрокардиографските проучвания проведени от гл. асист. д-р С. Събев при спортни коне, проследявайки влиянието на физическото натоварване върху функционалното състояние на сърцето. Д-р С. Събев в експериментите си прилага утвърдена в съвременната ветеринарно-медицинска кардиология при КН модифицирана система за отвеждане на сърдечните биопотенциали. Този тип електрокардиография се очертава като практически приложима за откриване на редица функционални нарушения в сърдечната дейност - аритмии, атриовентрикуларни блокове, предсърдечни фибрилации и др. Значими по стойност са и проведените ехокардиографски изследвания при коне. С доказана висока чувствителност на този стадартен диагностичен метод го определя като едно от необходимите средства за диагностика във ветеринарно-медицинската кардиология. Посочените от автора начини за анализиране както на установените ЕКГ, така също и на Ехокардиографията, могат да се използват за мониторинг на сърдечния ритъм при спортни коне, определяне на спортната им кондиция и степен на тренираност. Особено място в този раздел научни трудове заемат разработките, проследяващи съпоставимо влиянието на различни по-степен физически натоварвания върху морфологични, биохимични и хормонални промени в кръвния статус на спортни коне. Оригинални са проучванията, извършени от д-р С. Събев относно промените в т.н. „Лактатен праг“ при приложени краткотрайно-високостепенно и продължително-умерено физическо натоварване при конете. По доказните от автора промени в нивото на лактатите в кръвта, практически това

изследване може да служи за определяне степента на физическа подготовка и интензивност на мускулното натоварване в тренировъчния процес при спортните коне. Оригинални за нашата страна са извършените изследвания относно сърдечния биомаркер Тропонин I, единственият намиращ се в сърдечния мускул регулативен протеин, част от контрактилния апарат на мускулните клетки. Въпреки че във ветеринарно-медицинската кардиология липсват утвърдени референтни граници, както и унифицирани и стандартизирани методики за количествено определяне на Тропонин I, д-р С. Събев иновативно провежда проучвания върху нивата и степента на промяна в плазмената му концентрация при опитни ездитни коне. Ясно изразено е установеното повишение в стойностите на биомаркера при коне, подложени на продължителна езда. Това е доказателство за оказано стресово въздействие върху сърдечния мускул при този вид езда и би трябвало да намери приложение за правилното изготвяне на тренировъчните програми при ездитните коне.

4. Научни трудове , касаещи клинични случаи (№№ 28-32)

Описани са 5 броя клинични случаи, по-специално при коне и кучета, случаи, задълбочено проследени, навременно диагностицирани и с успешно подбран терапевтичен подход. Добра оценка заслужават епизоотологичните данни относно висцералната лайшманиоза при кучета, обстояните клинични, параклинични и електрокардиографски изследвания в случай на хидроторакс при кучета. С не по-малка стойност са описаните случаи на неврологични и хирургични заболявания при коне.

5. Научни трудове, свързани с интоксикации при домашните животни и изпитване на ветеринарно-медицински препарати (№№33-34)

В тази област д-р С. Събев е участвал колективно в научни разработки, насочени към търсене на диагностичен подход за избягване на остро отравяне с летален изход при прилагания масово в животновъдството препарат Карбамид, както и за най-ефективното и безпроблемно прилагане на транквиланта Диазепам при КН, ОВ и КЧ.

Заклучение

Представеният пакет от документи по конкурса за заемане на академична длъжност „Доцент“ от гл. асист. д-р Сашо Петков Събев, двм, отговаря на изискванията на нормативните документи в Р. България и поднормативните документи на ТрУ. В съответствие с ПРАС на ТрУ (Приложение 8.2) гл. асист. д-р С. Събев покрива препоръчителните критерии за оценяване на кандидатури за заемане на академична длъжност „Доцент“, като има изискуемия хорариум 30 лекц. часа, необходим брой учебни помагала, ръководство и участие в НИ, участие в научни форуми, водещ автор на научни трудове (самостоятелни и колективни), публикувани в международни или национални списания с или без IF, цитирания в списания с или без IF, един дисертационен труд.

Предвид дългогодишната му учебно-преподавателска и научно-изследователска дейност в ТрУ, гл. асист. д-р С. Събев е ерудирен преподавател и изследовател, поради което убедено препоръчвам на членовете на научното жури да класира кандидата и предложи на ФС на ВМФ да го избере на академичната длъжност „Доцент“ по „Вътрешни незаразни болести“, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина за нуждите на катедра „Вътрешни незаразни болести“, ВФ на ТрУ-Ст.Загора.

17.11.2017 год.

Изготвил становището:

(доц.д-р Л.Първанова)